

[Erik Eriksen.]

Det næste, jeg vil pege paa, er Spørgsmaalet om Landbrugets manglende Arbejds-kraft, som ogsaa rejser sig i Forbindelse med Lovforslaget. At der ogsaa her er et Problem, er der vel næppe nogen, der vil bestride. Man kunde for et Par Dage siden læse i Bladene, at Vanskeligheden ved at skaffe Medhjælp havde bragt flere Landmænd paa Næstved-Egnen i Konflikt med Loven. Disse Landmænd havde efter flere forgæves Forsøg paa at skaffe Medhjælp faaet den Idé at antage nogle Nordmænd, i hvert Fald i den travleste Tid, og saa skete det, at en af disse Nordmænd, som manglede baade Arbejds- og Opholdstilladelse, blev anholdt som subsistensløs, og nu arbejder Politiet med Sagen. Saadan stod der at læse, og er det rigtigt, som det er fremstillet, vil der selvfølgelig falde nogle Bøder til de paagældende Landmænd, men alligevel er det dog et ejendommeligt Forhold, vi her staar over for med den store Arbejdsløshed som Baggrund.

Det er en Kendsgerning, at Strømmen af Ungdom og Arbejdskraft har fulgt Strømmen af Kapital og Indtjeningsmuligheder, og saaledes maa det naturligvis være, og naar Kapitalen og Indtjeningsmulighederne i de senere Aar som Følge af hele Udviklingen er gaaet fra Landet til de større Byer — og det er jo Tilfældet —, og det er ogsaa dér, den største Arbejdsløshed findes, saa er det netop Bevis for, at Ungdommen og Arbejds-kraften er fulgt efter. Naar dertil saa kommer, at det Arbejde, Forslaget her anviser, stort set vil blive ude paa Landet, saa frygter jeg, at Fristelsen til at forlade Landbruget, saaledes som Forholdene inden for dette Erhverv i Øjeblikket er, vil være saa stor, at mange vil falde for den.

Men da det jo maa være Regeringens Mening, at Forslaget skal gennemføres, vil jeg i hvert Fald paa nærværende Tidspunkt tillade mig at henstille, at der ved disse Arbejders Igangsættelse i særlig Grad tages Hensyn til Udbedring af de Vejanlæg, som har erhvervsmæssig Betydning. I det hele taget bør man have Opmærksomheden henvendt paa Udbedring af de kommunale Veje, naar Talen er om offentlige Arbejder.

Der er i Forslagets almindelige Bestemmelser i § 8 fastslaaet, at Betalingen skal være tarifmæssig Løn. Hvis almindelig Overenskomst mellem Arbejdere og Arbejdsgiver ikke findes, skal der betales Løn efter Særoverenskomst. Det vil med andre Ord sige, at nu skal man helt bort fra Arbejdsløshedslovens § 31, Nødhjælpsarbejderparagraffen, som de Herrer for

Resten selv har stemt for. Den skal sættes ud af Kraft, og dette kan mit Parti ikke give Tilslutning til. Jeg siger ikke, at de Lønninger, der her er Tale om, er for høje, det er endogsaa muligt, de er for lave, men Vilkaarene inden for store Dele af Erhvervslivet er i Dag af en saadan Karakter, at der aldeles ikke vil være Tale om at kunne optage nogen lønmæssig Konkurrence.

Naar vi har en Række beskyttede Virksomheder, der kan føre en økonomisk Tilværelse, hvor den lønmæssige Side af Sagen ikke spiller nogen særlig Rolle, ja, saa vil disse Virksomheder naturligvis suge Arbejdskraften til sig, og Strømmen fra ubeskyttede til beskyttede Virksomheder vil fortsætte, fordi den er naturligt begrundet i den Forskel paa økonomiske Kaar, som findes. Det er min Opfattelse, at dette Forslag yderligere vil vanskeliggøre Stillingen for de ubeskyttede Erhverv, og selv om det saaledes er ønskeligt at give Tilslutning til disse Tariflønninger, saa maa det dog være en bydende Nødvendighed, at Arbejdsbetingelserne, som et Forslag som dette omhandler, ikke ligger over, men lidt under det, den vanskeligt stillede Del af Erhvervene er i Stand til at byde.

Maa jeg ogsaa pege paa, at De samvirkende danske Landboforeninger har fremsat som deres Opfattelse, at bl. a. Nødhjælpsarbejderne har været en væsentlig Aarsag til, at Arbejdskraften ikke har kunnet fastholdes ved Landbruget. Og maa jeg om disse Tariflønninger endvidere sige, at hele dette System har været stærkt medvirkende til at stivne hele Erhvervslivet.

Jeg tror, at Regeringen vil blive sørgelig skuffet, hvis den vil gaa den Vej først at fastsætte Betingelserne for Arbejdet og derefter gaa ud og søge det. Hvis man ikke gaar den modsatte Vej, saa vil i hvert Fald alt det produktive Arbejde i de private Erhverv forsvinde, fordi Produktionens Rentabilitet og Konkurrenceevne i det lange Løb maa være det, der er det afgørende. Og der er vel ingen Tvivl om, at de stive Tariffer har deres meget store Part af Ansvar for Arbejdsløsheden blandt de ganske unge og vel ogsaa blandt de ældste; det hævner sig nu engang at monopolisere Betingelserne for Arbejdet, og i hvert Fald har det i ganske særlig Grad hævnet sig over for de helt unge, hvoraf mange i Virkeligheden aldrig faar lært at arbejde, aldrig faar Lov til at arbejde, aldrig opnaar det; der er deres Menneskeret: Arbejdet og dets Glæde.